

Kompromis i neutralność w Parlamencie Europejskim

Pamiętam wyraźnie, jak w okresie kampanii przed referendum w sprawie członkostwa w UE karmiono nas bajkami o tym, jak to wspaniale będzie uczestniczyć w integracji europejskiej, z tymi wszystkimi wspaniałymi braćmi Europejczykami, którzy nic innego nie chcą, jak tylko wysłuchać nas, zrozumieć nasze argumenty i pójść nam na rękę. Bez żadnego ataku na naszą suwerenność, broń Boże! Tylko braterskość i zrozumienie.

Ostatni tydzień listopada przyniósł dwa przykłady, jak to działa w praktyce. Zaczniemy od głosowania w komisji praw kobiet i równouprawnienia (FEMM) na temat nierówności w dostępie do służby zdrowia. Nierówności mogą być różne, ale komisja FEMM skupiła się głównie na jednym aspekcie, czyli nierówności na tle płci. Skoro tak, to wiadomo, że największym utrapieniem kobiet jest brak dostępu do aborcji. W związku z tym posłowie lewicy (którzy tego samego dnia organizowali wizytę Świętego Mikołaja w PE) zaproponowali, aby „UE i państwa członkowskie zagwarantowały zdrowie reprodukcyjne i seksualne kobiet, a kształtując swoje polityki w zakresie przeciwdziałania śmiertelności matek zagwarantowały możliwość bezpiecznej aborcji w i poza UE”.

Mniejsza z tym, jak to można zagwarantować poza UE, idealizm europosłów nie zna granic. Chodzi o to, że UE nie ma w tej kwestii żadnych kompetencji i choć z tego względu część posłów głośno się sprzeciwiała, poprawka przeszła wyraźną większością głosów. Oznacza to, że poparła ją spora część tak zwanych chrześcijańskich demokratów (mogliby w końcu zmienić tę nieprzystającą do rzeczywistości nazwę). Smaczku sytuacji dodaje to, że była to poprawka kompromisowa. No ładny mi kompromis...

Tego samego dnia dyrektor Agencji Praw Podstawowych UE przedstawiał w PE wyniki raportu na temat homofobii w Europie. Nie będę ich prezentował, można się domyśleć, a zainteresowani znajdą je na stronie www.fra.europa.eu. Najciekawsze jest to, że wyniki przedstawione zostały na spotkaniu zorganizowanym przez organizację ILGA, czyli czołowego adwokata „równości dla lesbijek, gejów, osób biseksualnych i transseksualnych w Europie”. Po prostu grupę interesu. Czy takiego modelu neutralności spodziewamy się po przedstawicielu służby cywilnej?

No i pytanie ważniejsze: czy do takiej UE wstępowałibyśmy za namową naszych światłych elit?

Co dalej?

Wciąż płynie do nas anonimowa korespondencja z Brukseli. Europata pisał ostatnio o biedzie i demokracji. W następnej tece kolejny odcinek *Wyznań*, chyba, że nasz tajemniczy przyjaciel zostanie zdemaskowany.

Bibliografia

- Akudowicz, Walancin. 2008. *Dialogi z Bogiem*. Przeł. H. i J. Maksymiukowie. Wrocław: Kolegium Europy Wschodniej.
- Ališauskas, Vytautas. 1994. *Repolonizacija? Lituinizacija? „Naujasis Židynys- Aidai”* 3.
- Andriušytė-Žukienė, Rasa. 2004. *Odzwiedlenie myśli Młodej Polski w tekstach M. K. Čiurlionisa*. W: *Išspausdinta: Dailės istorijos studijos*, t. 1. Vilnius: Kultūros, filosofijos ir meno institutas, s. 137-144.
- Arendt, Hannah. 2003. *O rewolucji*. Przeł. M. Godyń. Warszawa: Czytelnik.
- Arendt, Hannah. 2000. *Kondycja ludzka*. Przeł. A. Łagodzka. Warszawa: Czytelnik.
- Arneson, R. 1985. *Freedom and Desire*. „Canadian Journal of Philosophy” 15/3: 425-448.
- Arystoteles. 2003. *Polityka*. Przeł. L. Piotrowicz. Warszawa: PWN.
- Barabási, Albert-László. 2003. *Linked. How Everything is Connected to Everything Else and What it Means for Business, Science, and Everyday Life*. New York: Plume.
- Barney, David [właśc. Alain de Benoist]. 1992. *Les nouveaux clivages du paysage intellectuel français*. „Éléments” 74: 3-11.
- Bartoszewicz, Henryk. 2001. *Misja Romana Knolla w Ankarze 1924-1925*. „Studia z dziejów Rosji i Europy Wschodniej” XXXVI: 109-125.
- Bączkowski, Włodzimierz. 1936. *O wspólny front młodych*. „Myśl Polska”: 13.
- Bączkowski, Włodzimierz. 1984. *Prometeizm na tle epoki*. Wybrane fragmenty z historii ruchu. „Niepodległość” XVII.
- Bączkowski, Włodzimierz. 2000a. *Czy prometeizm jest fikcją i fantazją?* W: W. Bączkowski. *O wschodnich problemach Polski*. Wybór pism. Kraków: OMP.
- Bączkowski, Włodzimierz. 2000b. *Nie jesteśmy ukrainofilami... W: W. Bączkowski. O wschodnich problemach Polski*. Wybór pism. Kraków: OMP.
- Beck, Joseph. 1951. *Dernier rapport. Politique polonaise 1926-1939*. Neuchâtel: Editions de la La Baconnière.
- Bendyk, Edwin. 2004. *Antymatrix. Człowiek w labiryncie sieci*. Warszawa: WAB.
- Benoist, Alain de. 1977. *Vu de droite. Anthologie critique des idées contemporaines*. Paris: Editions Copernic.
- Benoist, Alain de. 1981a. *Comment peut-on être païen?* Paris: Albin.
- Benoist, Alain de. 1981b. *Alain de Benoist au quinzième colloque du GRECE*. „Le Monde”, 20 maja.
- Beresnevičius, Gintaras. 1994. *Laiškas redaktoriui. Apie Lenkijos atradimą*. „Naujasis Židynys-Aidai” 5.
- Berlin, Isaiah. 1994. *Dwie koncepcje wolności*. Przeł. D. Grinberg. W: I. Berlin. *Cztery eseje o wolności*. Warszawa: PWN.
- Berlin, Isaiah. 2002. *Nacjonalizm: zlekceważona potęga*. W: I. Berlin. *Pod prąd*. Przeł. T. Bieroń. Poznań: Zysk i S-ka.
- Bernstein, Basil. 1990. *Odtwarzanie kultury*. Przeł. Z. Bokszański, A. Piotrowski. Warszawa: PIW.
- Bielik-Robson, Agata. 2010. *Cholernie niebezpieczni poeci*. Z Agatą Bielik-Robson rozmawia Piotr Skwieciński. „Rzeczpospolita”, 23-24 października.
- Blackstone, William. 1893. *Commentaries on the Laws of England in Four Books*, t. 2. Philadelphia: J. B. Lippincott.
- Bonnassieux, Mathilde. 2007. *Les Français expatriés dans le monde: plus nombreux et plus heureux*. „Français du Monde”, 12 grudnia.
- Bończa Tomaszewski, N. 2006. *Źródła narodowości. Powstanie i rozwój polskiej świadomości w II połowie XIX i na początku XX wieku*. Wrocław: FNP.

- Bourdieu, Pierre. 2006. *Dystynkcja: klasy i klasyfikacje*. Przeł. P. Biały. W: A. Jasińska-Kania, L. M. Nijakowski, J. Szacki, M. Ziółkowski (red.). *Współczesne teorie socjologiczne*, t. 2. Warszawa: Scholar, s. 634-650.
- Bourdieu, Pierre. 2009. *Duchy państwa. Geneza i struktura pola biurokratycznego*. W: P. Bourdieu, *Rozum praktyczny. O teorii działania*. Przeł. J. Stryjczyk. Kraków: Wyd. UJ, s. 75-101.
- Brockie, M. D. 1950. *Theories of the 1937-38 Crisis and Depression*. „The Economic Journal” 60: 292-310.
- Bruckner, Pascal. 2005. *Finkielkraut, le Sarkozy des intellos*. „Le Nouvel Observateur” 2143.
- Bumblauskas, Alfredas. 1999. *Polonizacja Litwy jako problem w historiografii*. „Litwania” 30-31.
- Bumblauskas, Alfredas. 2000. *Senasis Vilnius tautų istorinės sąmonės perspektyvos*. „Lietuvos istorijos studijos” 8.
- Butterfield, H. 1931. *The Whig Interpretation of History*. London: G. Bell.
- Carter, Ian. 1996. *The Concept of Freedom in the Work of Amartya Sen: An Alternative Analysis Consistent with Freedom's Independent Value*. „Notizie di Politica” 43-44.
- Carter, Ian. 2003. *Freedom*. W: R. Bellamy, A. Mason (red.). *Political Concepts*. Manchester: Manchester University Press.
- Charaszkiewicz, Edmund. 2000. *Zagadnienie prometejskie (referat uzupełniający), 12 II 1940*. W: A. Grzywacz, M. Kwiecień, G. Mazur (red.). *Zbiór dokumentów ppłk. Edmunda Charaszkiewicza*. Kraków: Księgarnia Akademicka.
- Chińciński, T. 2005. *Kryptonim „Targowica” – aparat bezpieczeństwa Polski Ludowej wobec oficerów wywiadu II Rzeczypospolitej*. W: Marjan Rejewski (1905-1980), *Życie Enigmą pisane*. Bydgoszcz 2005.
- Chojnowski, A. 1979. *Koncepcje polityki narodowościowej rządów polskich w latach 1921-1939*. Wrocław: Ossolineum.
- Choulgine, Alexandre. 1917. *L'Ukraine contre Moscou*. Paris: Felix Alcan.
- Chrzanowski, Ignacy, Kot, Stanisław (red.). 1927. *Humanizm i reformacja w Polsce. Wybór źródeł*. Lwów: Ossolineum.
- Cywiński, Bohdan. 1971. *Rodowody niepokornych*. Warszawa: Więź.
- Czabanowski, Wojciech i Miron Kwiatkowski. 2010. *Nacjonalizm, patriotyzm, ejdeizm*. „Pressje” 22-23: 18-25.
- Dacey, A. V. 1908. *Wstęp do nauki o prawie konstytucyjnym*. Przeł. W. H. Warszawa: Druk K. Kowalewskiego.
- Dacey, A. V. 1945. *Introduction to the Study of the Law of the Constitution*. London.
- Dryzek, J. S. 2002. *Deliberative Democracy and Beyond: Liberals, Critics, Contestations*, Oxford: Oxford University Press.
- Dudek, Antoni. 2004. *Reglamentowana rewolucja. Rozkład dyktatury komunistycznej w Polsce 1988-1990*. Kraków: Arcana.
- Dudek, Antoni. 2009. *Bez pomocy nie damy rady*. „Biuletyn Instytutu Pamięci Narodowej” 12: 92-102.
- Dugin, Aleksandr. 2000. *Osnovy geopolitiki*. Moskwa: Arktogeja.
- Dworkin, Ronald. 1998. *Biorąc prawa poważnie*. Przeł. T. Kowalski. Warszawa: PWN.
- Dzielski, Mirosław. 1995. *Odrodzenie ducha – budowa wolności. Pisma zebrane*. Kraków: Krakowskie Towarzystwo Przemysłowe, Znak.
- Dziermant, Alaksiej. 2006. *U čakanni Ivana Žachlivaha. Hieapalityka vačyma rasejskich azijataŭ*. „Arche” 9.
- Faye, Guillame. 1998. *L'Archéofuturisme*. Paris: L'Aencre.
- Friedman, George. 2009. *Następne 100 lat? Prognoza na XXI wiek*. Przeł. M. Antosiewicz. Warszawa: AMF Group.
- Gadomski, Witold. 2010. *Nękanie człowieka uczciwego, czyli kafkowska sprawa Emila W.* „Gazeta Wyborcza”, 11 maja.
- Gaidauskienė, Nida. 2007. *Simbolių ir metaforų transformacijos vizualiojoje M. K. Čiurlionio kūryboje ir rašytiniame palikime*. „Kultūrologija” 15: 61-80.
- Gandhi, Mohandas K. 1946. *Hind Swaraj or Indian Home Rule*. Ahmedabad: Navajivan Publishing House.
- Gautieri, A., A. Hautbois, F. Lapeyre i in. 1994. *Elementarz antyamerykański*. Przeł. A. Ławniczak. Wrocław: Toporzeł.
- Gawin, Dariusz. 2006a. *Republikańska tożsamość Polaków*. W: D. Gawin. *Blask i gorycz wolności*. Kraków: Ośrodek Myśli Politycznej.
- Gawin, Dariusz. 2006b. *Warszawa 1944: oślepiający blask wolności*. W: D. Gawin. *Blask i gorycz wolności*. Kraków: Ośrodek Myśli Politycznej.
- Gawlikowski, Maciej. 2010. *Przewodnik po podziemnym Krakowie*. „Pressje” 21: 152-163.
- Gellner, Ernest. 1991. *Narody i nacjonalizm*. Przeł. T. Hołówka. Warszawa: PIW.
- Gee H. i W. J. Hardy. 1896. *Documents Illustrative of English Church History*. New York.
- Gembarzewski, Leszek. 1938. *Karol Maurras*. „Myśl Polska”: 13.
- Gibson, W. 2000. *The Church of England, 1688-1832: Unity and Accord*, New York.
- Głowa SJ, Stanisław i Ignacy Bieda SJ. 1989. *Breviarium fidei. Wybór doktrynalnych wypowiedzi Kościoła*. Poznań: Księgarnia św. Wojciecha.
- Graff, Agnieszka. 2007. *Polskość nie jest własnością endeków*. www.krytykapolityczna.pl, 22 sierpnia.
- Green, Thomas Hill. 1960. *Lectures on the Principles of Political Obligation*. London: Longmans.
- Greenfeld, L. 2005. *Nationalism and the Mind*. „Nations and Nationalism” 3: 325-41.
- Griffin, R. 2000a. *Between metapolitics and apoliteia: The Nouvelle Droite's strategy for conserving the fascist vision in the „interregnum”*. „Modern and Contemporary France” 1.
- Griffin, R. 2000b. *Interregnum or Endgame? Radical Right Thought in the „Postfascist” Era*. „The Journal of Political Ideologies” 5/2.
- Grześkowiak-Krwawicz, Alicja. 2006. *Regina libertas. Wolność w polskiej myśli politycznej XVIII wieku*. Gdańsk: słowo/obraz terytoria.
- Gudavičius, Edvardas. 1999a. *Jak pojawił się model europejskiej kultury Litwinów*. „Lithuania” 30-31.
- Gudavičius, Edvardas. 1999b. *Geneza polskiego fenomenu kulturowego na Litwie*. W: K. Korzeniewska, V. Sirutavičius (red.). *Pozostawione historii. Litwini o Polsce i Polakach*. Kraków: Znak.
- Horubała, Andrzej. *Patriotyzm w trupim pyłe*. „Rzeczpospolita”, 27-28 listopada.
- Hudson, M. 2010. *U. S. „Quantitative Easing” is Fracturing the Global Economy*. „Global Research”, 1 listopada.
- Hart, H. L. A. 1998. *Pojęcie prawa*. Przeł. J. Woleński. Warszawa: PWN.
- Hobsbawm, Eric i Terrence Tanger (red.). 2008. *Tradycja wynaleziona*. Przeł. M. Godyń i F. Godyń. Kraków: Wyd. UJ.
- Hołówko, Tadeusz. 1966. *Sprawozdanie T. Hołówki dla MSZ RP z pobytu w Konstantynopolu w celu aktywizacji działalności kaukaskich organizacji emigracyjnych, 21. VII 1926 r.* W: *Dokumenty i materiały do historii stosunków polsko-radzieckich*, t. V. Warszawa, s. 29-35.
- Hoppe, Hans-Hermann. 2010. *Wstęp*. W: M. N. Rothbard. *Etyka wolności*. Przeł. J. Wozniński i J. M. Fijor. Warszawa-Chicago: Fijor Publishing.
- Hume, David. 2002. *O pierwszych zasadach rządu*. Przeł. M. Filipczuk. „Principia” XXXII-XXXIII: 54-57.

- Husserl, Edmund. 1975. *Idee czystej fenomenologii i fenomenologicznej filozofii*, ks. I. Przeł. D. Gierulanka. Warszawa: PWN.
- Janion, Maria. 2006. *Moje herezje antynarodowe*. Z Marią Janion rozmawia Jarosław Kurski. „Gazeta Wyborcza”, 26 maja.
- Jan Paweł II. 1985. *Przemówienie w siedzibie UNESCO, 2 czerwca 1980 roku*. W: Jan Paweł II, *Nauczanie papieskie*, t. II, cz. 1. Poznań-Warszawa.
- Jaruzelski, Wojciech. 2009. *Ja też nosiłem mieczyk Chrobrego*. Z gen. Wojciechem Jaruzelskim rozmawiali Jan Engelgard i Adam Wielomski. „Pro, Fide, Rege et Lege” 6.
- Jasienica, Paweł. 2007. *Rzeczpospolita Obojga Narodów. Srebrny wiek*, Warszawa: Prószyński i S-ka.
- Kaczyński, Lech. 2010. *Macie prawo do wolności*. Przemówienie w Tbilisi 12 sierpnia 2008 roku. „Pressje” 22-23.
- Kaczyński, Lech. 2010. *Macie prawo do wolności*. „Pressje” 22-23: 84-85.
- Kapela, Jaś. 2010. *Matka Polska*. www.krytykapolityczna.pl, 24 września.
- Keble, J. 1833. *National Apostasy*, Oxford.
- Kłoczowski, Jan Andrzej. 2010. *Nie czuję żadnej presji*. Z Ojcem Profesorem Janem Andrzejem Kłoczowskim rozmawiają Karol Kleczka, Krzysztof Mazur i Paweł Rojek. „Pressje” 21: 130-151.
- Koehler, Krzysztof (red.). 2010. *Krzysztofa Warszawickiego i Anonima uwagi o wolności szlacheckiej*. Kraków: WAM.
- Kołakowski, Leszek. 2002. *Dziesięć lat po Październiku*. W: L. Kołakowski, *Pochwała niekonsekwencji*. Pisma rozproszone sprzed roku 1968 r. Londyn.
- Kołakowski, Leszek. 2010. *Szukanie barbarzyńcy*. Złudzenia uniwersalizmu kulturowego. W: L. Kołakowski. *Nasza wesoła apokalipsa*. Wybór najważniejszych esejów. Kraków: Znak, s. 271-294.
- Konopczyński, Władysław. 1918. *Liberum veto*. Studium porównawczo historyczne. Kraków.
- Kopiński, Aleksander. 2009. *W zaklętym kręgu Polski dziecięciniałej*. „44/Czterdzieści i Cztery” 2.
- Kornat, Marek. 2004. *W kręgu ruchu prometejskiego*. Związek Zbliżenia Narodów Odrodzonych (1921-1923) i Instytut Wschodni w Warszawie (1925-1939). „Politeja” 2.
- Kornat, Marek. 2008. *Ruch prometejski – ważne doświadczenie polityki zagranicznej II Rzeczypospolitej*. „Nowa Europa Wschodnia” 2.
- Korzeniewska, Katarzyna. 2000. *Polonizacja arlenkėjimas?* „Naujasis Židynys-Aidai” 6.
- Krasnodębski, Zdzisław. 2003. *Demokracja periferii*. Gdańsk: słowo/obraz terytoria.
- Krebs, Pierre. 1982. *Die europäische Wiedergeburt*. Tübingen: Grabert.
- Krugman, P. R. 2008. *Response to Nelson and Schwartz*. „Journal of Monetary Economics” 4: 857-860.
- Krzynówek, Anna. 2007. *Państwo i sfera publiczna w modelu demokracji dyskursowej*. W: D. Pietrzyk-Reeves (red.). *Pytania współczesnej filozofii polityki*. Kraków: Wyd. UJ, s. 43-54.
- Kudirka, Vincas. 1990. *Raštai*, t. 2. Vilnius: Vaga.
- Kurowski, Stefan. 1963. *Historyczny proces wzrostu gospodarczego*. Warszawa: PWN.
- Kutrzeba, Stanisław. 2006. *Swoistość polskiej kultury i jej stosunek do Zachodu*. Wybór pism. Kraków: OMP, Księgarnia Akademicka.
- Landsbergis, Vytautas. 2008. *Visas Čiurlionis*. Vilnius: Versus aureus.
- Laslett, P. 1956. *The English Revolution and Locke's „Two Treatises of Government”*. „Cambridge Historical Journal” 12: 40-55.
- Laučkaitė, Laima. 2009. *Radijo paskaitos*. Dr. Laima Laučkaitė: M. K. Čiurlionis, V. Kandinskis ir M. Veriovkina S. Makovskio salone Sankt Peterburge 1909 m. Lietuvos nacionalinis radijas, 10 listopada.
- Legutko, Ryszard. 2007. *Traktat o wolności*. Gdańsk: słowo/obraz terytoria.
- Legutko, Ryszard. 2008. *Esej o duszy polskiej*. Kraków: OMP.
- Lenin, Włodzimierz. 1950. *Nauki kryzysu*. W: W. I. Lenin. *Dzieła*, t. 5. Warszawa: Książka i Wiedza.
- Lévi-Strauss, Claude. 1969. *Myśl nieoswojona*. Przeł. A. Zajączkowski. Warszawa: PWN.
- Lewandowski, J. 1958. *Prometeizm – koncepcja polityki wschodniej Północy*. cz. 1. „Biuletyn Wojskowej Akademii Politycznej” 12.
- Lewicki, Grzegorz. 2010. *Sieciowa teoria nowego średniowiecza*. „Pressje” 20: 77-96.
- Libera, Paweł. 2010a. *Ocena polityczna grupy „Polityki” przez Oddział II Sztabu Głównego w 1938 r.* „Zeszyty Historyczne” 171: 142-147.
- Libera, Paweł. 2010b. *Zwalczanie ruchu prometejskiego po 1945 r.* *Wstęp do badań*. „Historia i Polityka” 11.
- Lipski, Vincas. 1999. *U Europu – naprava!* „Naša Niva”, 15 stycznia.
- Locke, John. 1824. *The Works of John Locke*, t. 4. *Economic Writings and Two Treatises of Government*. London: Rivington.
- Locke, John. 1992. *Dwa traktaty o rządzie*. Przeł. Z. Rau. Warszawa: PWN.
- Lopata, Raimundas. 1998. *Lietuvos ir Lenkijos valstybinių santykių raida nuo 1990 m.* „Šiaurės Atėnai” 37.
- McLuhan, Marshall. 1975. *Wybór pism*. Prekazy, czyli przedłużenie człowieka. *Galaktyka Gutenberga*. Poza punktem zbiegu. Przeł. K. Jakubowicz. Warszawa: Wydawnictwa Artystyczne i Filmowe.
- Misztal, Bronisław i Marek Przychodzeń (red.). 2005. *Aktualność wolności*. Warszawa: Aletheia.
- Lynn, Richard. 1991. *Socjologia nacjonalizmu*. Przeł. B. Szacka. W: B. Szacka, J. Szacki (red.). *Człowiek, zwierzę społeczne*. Warszawa: Czytelnik, s. 377-388.
- Łagowski, Bronisław. 1991. *Dzielski i zaniedbana droga antykomunizmu*. W: B. Charbota (red.). *Widzieć mądrość w wolności*. Księga pamięci Mirosława Dzielskiego. Kraków: Krakowskie Towarzystwo Przemysłowe 1991.
- Łagowski, Bronisław. 1993. *Legenda o dobrym tyranie*. W: B. Łagowski (red.). *Czy historia może się cofnąć?* Kraków: Secesja, s. 145-156.
- Łagowski, Bronisław. 1997. *Szkice antyspołeczne*. Kraków: Księgarnia Akademicka.
- Łagowski, Bronisław. 2007. *Duch i bezdusznosc III Rzeczypospolitej*. Kraków: Universitas.
- Łagowski, Bronisław. 2008. *Pochwała politycznej bierności*. Elbląg: Sprawy Polityczne.
- MacCallum, Gerald C. Jr. 1967. *Negative and Positive Freedom*. „Philosophical Review” 76: 312-334.
- McConnell, M. W. 1995. *Establishment and Toleration in Edmund Burke's „Constitution of Freedom”*. „The Supreme Court Review” 1995: 393-462.
- Maj, P. I. 2007. *Działalność Instytutu Wschodniego w Warszawie 1926-1939*. Warszawa.
- Mamouliá, Georges. 2009. *Les combats indépendantistes des Caucasiens entre URSS et puissances occidentales*. Le cas de la Géorgie (1921-1945). Paris: L'Harmattan.
- Markwart, Anna. 2010. *Jak Rothbard rozprawił się z Hooverem*. „Pressje” 22-23: 238-241.

- Marx, Reinhard. 2010. *Niech kryzys stanie się przełomem*. „Pressje” 20: 47-49.
- Mazur Krzysztof. 2010. *Przyszłość jest tu!* „Pressje” 20: 8-13.
- Memches, Filip. 2009. *Śludzy i wrogowie imperium. Rosyjskie rozmowy o końcu historii*. Kraków: Arcana.
- Miłosz, Czesław. 1990. *Rodzina Europa*. Warszawa: Czytelnik.
- Miscevic, N. 2001. *Nationalism*. W: E. N. Zalta (red.). *Stanford Encyclopedia of Philosophy*. plato.stanford.edu.
- Mises, Ludwig von. 2005. *Interwencjonizm*. Przeł. A. Łaska i J. M. Małek. Kraków: Arcana 2005.
- Mises, Ludwig von. 2007. *Ludzkie działanie*. Przeł. W. Falkowski. Warszawa: Instytut Ludwiga von Misesa.
- Monteskiusz. 2003. *O duchu praw*. Przeł. T. Boy-Żeleński. Kraków.
- Moorman, J. R. H. 1954. *A History of the Church in England*, New York.
- Mouffe, Chantal. 2005. *Paradoks demokracji*. Przeł. W. Jach, M. Kamińska i A. Orzechowski. Wrocław: Wydawnictwo Dolnośląskiej Szkoły Wyższej Edukacji TWP.
- Musiewicz, Piotr. 2010. *Czy „chwalebna rewolucja” doprowadziła do liberalnego konsensu?* „Pressje” 22-23.
- Okulicz-Kozaryn, Radosław. 2007. *Litwin wśród spadkobierców Króla-Ducha. Twórczość Čiurlionisa wobec Młodej Polski*. Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM.
- Opaliński, E. 2007. *Liberum veto*. „Przegląd Polityczny” 81: 81-89.
- Pełczyński, Zbigniew. 1998. *Wolność u Hegla*. Przeł. W. Hanasz. W: Z. Pełczyński. *Wolność, państwo, społeczeństwo. Hegel a problemy współczesnej filozofii politycznej*. Wrocław: Wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego, s. 99-135.
- Piłsudski, Józef. 1937. *Pisma zbiorowe*, t. II. Warszawa.
- Plečkaitis, Vytautas Petras i Janas Widackis (red.). 1998. *Lietuvos ir Lenkijos santykiai 1917–1994. Dokumentų rinkinys*. Vilnius: Seimo leidykla „Valstybės žinios”.
- Plioplys, A. 2004. *Čiurlionis: mintys/thoughts*. Vilnius: VDA.
- Popper, Karl R. 1987. *Spółczesność otwarte i jego wrogowie*, t. 1. *Urok Platona*. Przeł. T. Korzyc [właśc. H. Kraheńska]. Warszawa: Niezależna Oficyna Wydawnicza.
- Posłajko, Krzysztof. 2020. *Bezbrzeżna pustota wolnorynkowej utopii*. „Pressje” 22-23.
- Prométhée... 1926. *Prométhée, organe de défense nationale des Peuples du Caucase et de l'Ukraine*. „Prométhée” 1: 1-3.
- Przychodzeń, Marek. 2010. *Kiedy jeszcze nie było podatków od paliwa*. „Pressje” 22-23: 229-237.
- Quine, Willard van Orman. 2005. *Filozofia logiki*. Przeł. B. Stanosz. Warszawa: Aletheia.
- Reinhart, C. M. i K.S. Rogoff. 2008. *This Time is Different: A Panoramic View of Eight Centuries of Financial Crises*, „NBER Working Paper” 13882.
- Rojek, Paweł. 2009. *Semiotyka Solidarności. Analiza dyskursów PZPR i NSZZ Solidarność w 1981 roku*. Kraków: Nomos.
- Rojek, Paweł. 2010. *Sorokin ma rację! Wstęp do lektury Kryzysu naszych czasów*. „Pressje” 20: 16-23.
- Rothbard, Murray. N. 2010. *Wielki Kryzys w Ameryce*. Przeł. M. Zieliński i W. Falkowski. Warszawa: Instytut Ludwiga von Misesa.
- Rudkouski, Piotr. 2009. *Powstawanie Biało-rusi*. Przeł. J. Bernatowicz. Wrocław: Kolegium Europy Wschodniej.
- Rymkiewicz, Jarosław Marek. 2008. *Kinderstzenen*, Warszawa: Sic!
- Rymkiewicz, Jarosław Marek. 2009. *Rozmowy polskie w latach 1995-2008*. Warszawa: Sic!
- Rymkiewicz, Jarosław Marek. 2010a. *Samuel Zborowski*, Warszawa: Sic!
- Rymkiewicz, Jarosław Marek. 2010b. *Polska wolność jest najważniejsza. Rozmowa z Krzysztofem Masłoniem*. „Rzeczpospolita”, 17-18 lipca: 4-6.
- Sadykova, Bakhyt. 2007. *Moustapha Tchokay dans le mouvement prométhéen*. Paris: L’Harmattan.
- San’ko, Sjarhej. 1998. *Študyi z kahnityŭnaj i kantrastyŭnaj kulturaliohii*. Minsk: BGAKC.
- Skarga, Piotr. 1999. *Kazania sejmowe i wezwanie do pokuty obywateli Korony polskiej i Wielkiego Księstwa Litewskiego*. Warszawa: PAX.
- Skinner, Quentin. 2010. *O zmienności Hobbesowskiego ujęcia wiedzy społecznej*. Przeł. J. Grygieńć. „Dialogi Polityczne” 12: 29-50.
- Skoczynski, Jan i Jan Woleński. 2010. *Historia filozofii polskiej*. Kraków: WAM.
- Słowacki, Juliusz. 1952. *Ksiądz Marek*. W: J. Słowacki. *Dzieła*, t. IX. Wrocław: Ossolineum, s. 7-110.
- Smal Stocky, Roman. 1947. *The Struggle of the Subjugated Nations in the Soviet Union for Freedom. Sketch of the History of the Promethean Movement*. „The Ukrainian Quarterly” 4.
- Snyder, Timothy. 2008. *Tajna wojna. Henryk Józewski i polsko-sowiecka rozgrywka o Ukrainę*. Przeł. B. Pietrzyk. Kraków: Znak.
- Sockov, L. F. 2003. *Neizvestnyj separatizm. Na službe SD i Abvera. Iz sekretnych dos’e razvedki*. Moskwa.
- Sorokin, Pitirim A. 2010. *Kryzys naszych czasów*. Przeł. B. Olszewski. „Pressje” 20: 24-40.
- Spengler, Oswald. 2001. *Zmierzch Zachodu. Zarys morfologii historii uniwersalnej*. Przeł. J. Marzęcki. Warszawa: KR.
- Staniszki, Jadwiga. 2001. *Postkomunizm. Próba opisu*. Gdańsk: słowo/obraz terytoria.
- Staniszki, Jadwiga. 2006a. *O władzy i bezsilności*. Kraków: Wydawnictwo Literackie.
- Staniszki, Jadwiga. 2006b. *Ontologia socjalizmu*. Kraków-Nowy Sącz: Ośrodek Myśli Politycznej, Wyższa Szkoła Biznesu w Nowym Sączu, Wyd. Dante.
- Staniszki, Jadwiga. 2009. *Antropologia władzy. Między Traktatem Lizbońskim a kryzysem*, Warszawa: Prószyński i S-ka.
- Staniszki, Jadwiga. 2010a. *Formy myślenia jako ideologia*. Przeł. G. Lewicki. „Pressje” 21: 80-95.
- Staniszki, Jadwiga. 2010b. *Epistemologia porządku, czyli studium rozpadu*. „Pressje” 22-23.
- Staniszki, Jadwiga. 2010c. *Życie umysłowe i uczuciowe*. Warszawa: Czerwone i Czarne.
- Starowieyski, Marek (red.). *Pierwsi świadkowie. Wybór najstarszych pism chrześcijańskich*. Kraków: Znak.
- Stiglitz, J. E. 2009. *The global crisis, social protection and jobs*. „International Labour Review” 1-2.
- Sulima-Kamiński, Andrzej. 2000. *Historia Rzeczypospolitej Wielu Narodów 1505-1795: Obywatele, ich państwa, społeczeństwo, kultura*. Lublin: Instytut Europy Środkowo-Wschodniej.
- Sunič, Tomislav. 2000. *Serby – vragi Evropy*, „Elementy” 2.
- Szacki, Jerzy. 2000. *Spotkania z utopią*, Warszawa: Sic!
- Szynkiewicz, S. 1992. *Czym jest pokrewieństwo: natura – kultura*. W: S. Szynkiewicz, *Pokrewieństwo. Studium etnologiczne*. Warszawa: Wyd. UW, s. 41-65.

- Taylor, Charles. 2010. *Nowoczesne imaginaria społeczne*. Przeł. A. Puchejda i K. Szymaniak. Kraków: Znak.
- Tazbir, Janusz. 1996. *Reformacja – kontrreformacja – tolerancja*. Wrocław: Wydawnictwo Dolnośląskie.
- Tkaczew, Władysław. 2007. *Organa informacji Wojska Polskiego 1943-1956: kontrwywiad wojskowy*. Warszawa.
- Tokarska-Bakir, Joanna. 2007. *Śrubka w polskiej wyobraźni, czyli jakiego chcemy społeczeństwa*, www.krytykapolityczna.pl, 17 marca.
- Travelyan, George Macaulay. 1963. *Historia Anglii*. Przeł. A. Dębicki. Warszawa.
- Trimoniené, Rita Regina. 2006. *Polonizacja*. W: *Kultura Wielkiego Księstwa Litewskiego: analizy i obrazy*. Kraków: Universitas, s. 544-560.
- Tulaev, P. V. 2002. *Izvedy s glavoy izdaniya „Atenej”*. „Russkij Molodežnyj Skazatel’ Perun” 7.
- Tusk, Donald. 1987. *Czym jest polskość?* „Znak” 11-12.
- Voltaire. 1835. *Essai sur le moeurs et l’esprit des nations*. W: *Oeuvres completes de Voltaire*, t. 3. Paris: Furne.
- Wałęsa, Lech. 2010. *Wałęsa: Polacy jeszcze tego nie potrafią*. wiadomosci.onet.pl, 11 listopada.
- Weil, Patrick. 2010. *Les quatre piliers de la nationalité*. „Le Monde”, 24 sierpnia.
- Wencel, Wojciech. 2004. *Wiersze zebrane*. Warszawa: Fronda.
- Wencel, Wojciech. 2009. *Głupkiem jestem w swojej wsi*. „44/Czterdzieści i Cztery” 2.
- Wenzel, Knut. 2007. *Mała historia Soboru Watykańskiego II*. Przeł. J. Zychowicz. Kraków: WAM.
- Werschler, Iwo. 1982. *Federalizm i prometeizm w poglądach oraz działalności Tadeusza Hołówki*. „Dzieje Najnowsze” 1-4.
- Wildstein, Bronisław. 2009. *Śmieszna dwuznaczność świata, który oszalał*. Warszawa: Fronda.
- Wildstein, Bronisław. 2010. *Lekcja insynuacji*. „Pressje” 22-23: 280-281.
- Woleński, Jan. 2003. *Krytyka postmodernizmu*. W: A. M. Potocka (red.). *Postmodernizm. Teksty polskich autorów*. Kraków: Bunkier Sztuki.
- Wosion, Małgorzata. 1997. *Ślepa ulica*. „Gazeta Wyborcza”. 7 maja.
- Winiński, Jan. 2000. *Ideaty Solidarności, czyli o antykomunistycznych bolszewikach*. W: P. Śpiewak (red.). *Spór o Polskę 1989-1999. Wybór tekstów prasowych*. Warszawa: PWN, s. 702-703.
- Wisner, Henryk. 2001. *Polska – Litwa wiek XX*. „Lithuania” 38.
- Wroński, S. 1968. *Współdziałanie rządu polskiego z emigracyjnymi organizacjami antyradzieckimi w latach 1918-1938*. W: *Z dziejów stosunków polsko-radzieckich*. *Studia i materiały*, t. 3. Warszawa.
- Zabdyr-Jamróż, Michał. 2008. *Rewolucja u bram liberalnego konsensu*. „Pressje” 14: 58-70.
- Zabdyr-Jamróż, Michał. 2009. *Gdzie jest „sklep z gadaniną”?* W: *Politikon. Publikacja pokonferencyjna*, Kraków: KNP UJ, s. 51-62.
- Zabdyr-Jamróż, Michał. 2010. *Rec. Ch. Taylor, Nowoczesne imaginaria społeczne*. „Pressje” 21: 228-231.
- Zadencki, Jarosław. 1995. *Wobec despotyzmu wolności*. Kraków: Platan.
- Zadencki, Jarosław. 1998. *Lewiatan i jego wrogowie. Szkice postkonserwatywne*. Kraków: Arcana.
- Žižek, Slavoj. 2010. *Permanentny stan wyjątkowy*. „Le Monde Diplomatique. Edycja polska” 11.

Pressja autorów

Joanna Bernatowicz (1982): urodzona na pograniczu polsko-białoruskim. Tłumaczka języka białoruskiego, absolwentka polonistyki i roszoznawstwa UJ, członek-założyciel Towarzystwa Białoruskiego w Krakowie.

Barbara Bielec (1943): architekt, fotograf.

Katarzyna Bielec (1979): absolwentka Wydziału Malarstwa ASP w Krakowie.

Łukasz Buczek (1981): zastępca redaktora naczelnego portalu Mises.pl, tłumacz, szef projektów multimedialnych, w wolnych chwilach kinooperator.

Karolina Wanda Chabros (1985): studentka na Wydziale Artystycznym Uniwersytetu Zielonogórskiego. Mieszka we Wrocławiu z dwoma kotami i psem, bez ślubu.

Wojciech Czabanowski (1986): student prawa i MISH UJ, współautor projektu „Nowe Polis”. Interesuje się demokracją bezpośrednią, postmodernizmem, Ojcami Kościoła, popkulturą i społeczeństwem konsumpcyjnym. Członek Klubu Jagiellońskiego.

Aleksander Czerkawski (1988): student filozofii UJ. Interesuje się historią filozofii, estetyką i hermeneutyką.

Saulius Drazdauskas: litewski historyk, publicysta, tłumacz. Redaktor naczelny pisma „Naujasis Židynys-Aidai”.

Aleksander Dundicz: rosyjski publicysta portalu Segodnia.ru.

Alaksiej Dziermant: filozof, etnokulturolog, redaktor almanachu „Druvis”, sekretarz Cen-

trum Etnokosmologii „Kryūja”, wykładowca Europejskiego Uniwersytetu Humanistycznego w Wilnie. Zajmuje się mitologią białoruską i bałtycką, etnogenezą Białorusinów i mitologią władzy.

Europata: pracownik Parlamentu Europejskiego. Używa pseudonimu w obawie przed lobby obrońców praw wszelkich mniejszości i kolegami z pracy. Szykuje kolejną korespondencję.

Witold Falkowski (1960): prezes Instytutu Ludwiga von Misesa, przedsiębiorca, tłumacz i publicysta. Tłumaczył m.in. prace L. M. Tannehilla, Murraya Rothbarda, Ludwiga von Misesa i (z Juliuszem Jabłeckim) Hansa-Hermanna Hoppego.

Krzysztof Gauer (1987): studiował prawo i administrację w Sciences Po Paris, obecnie studiuje stosunki międzynarodowe w Szwajcarii. Lubi politykę, historię, teologię i pierogi swojej polskiej babci.

Zaur Gasimow (1981): azerski politolog, pracuje w Instytucie Historii Europejskiej w Moguncji.

Maciej Gawlikowski (1967): dziennikarz, autor filmów dokumentalnych, książek i artykułów, głównie na temat historii najnowszej. Od 1982 roku aktywny w konspiracji młodzieżowej, później solidarnościowej, w drugiej połowie lat osiemdziesiątych jeden z przywódców KPN w Małopolsce. Za tę działalność został w 2009 roku odznaczony orderem Polonia Restituta. Mieszka w Krakowie.

David Gordon: współpracownik Ludwig von Mises Institute w Auburn w Alabamie, redaktor „The Mises Review”.

Lech Kaczyński (1949-2010): prawnik, polityk, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej.